

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	853 - 08 - 24
Дата	05 / 07 2018 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

08 32
X

ДОКЛАД

за първо гласуване на Законопроект за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания, № 854-01-59, внесен от Светлана Ангелова, Албена Найденова, Калин Поповски, Юлиан Папашимов, Клавдия Ганчева, Румен Генев, Павел Шопов, Руслан Тошев, Ралица Добрева, Галя Василева, Николай Сираков и Димитър Гечев на 29.06.2018 г.

Комисията по труда, социалната и демографската политика на редовно заседание, проведено на 4 юли 2018 г., разгледа и обсъди Законопроект за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания, № 854-01-59, внесен от Светлана Ангелова и група народни представители.

В заседанието участваха Бисер Петков, министър на труда и социалната политика, Елеонора Пачеджиева, директор на Дирекция „Политика на хора за хората с увреждания, равни възможности и социални помощи“ в Министерството на труда и социалната политика, Виктория Тахова, заместник изпълнителен директор на Агенцията за социално подпомагане, Снежана Малакова, директор на Дирекция „Правна“ в Националния осигурителен институт, Мая Манолова, омбудсман на Република България, експерти от администрацията на омбудсмана, представители на синдикални и работодателски организации, представители на неправителствени организации на и за хора с увреждания, представители на протестиращите майки на деца с увреждания, г-жа Живка Стоянова, която е сезирала Върховния административен съд с иск за отмяна на текстове от Правилника за приложение на закона за интеграция на хората с увреждания и др.

Законопроектът и мотивите към него бяха представени от народният представител Светлана Ангелова.

Според мотивите на законопроекта, изготвянето му се е наложило във връзка с окончателни Решения № 7271 от 01.06.2018 г. и № 7706 от 11.06.2018 г. на Върховен административен съд, с които се отменят разпоредбите на чл. 24, ал.2, чл. 25, чл. 26 и чл. 27, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания. След влизането в сила на двете решенията е необходимо да се извърши синхронизиране на нормативната уредба в областта на политиката за интеграция на хората с увреждания. Законопроекта предвижда отменените разпоредби на Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания да се уредят на законово ниво, като се измени и допълни Закона за интеграция на хората с увреждания.

По същество с Решение № 7271 от 01.06.2018 г. по административно дело № 2858/2018 г. на Върховния административен съд, Петчленен състав се отменя разпоредбата на чл. 27, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания (Правилника), като отпада изискването за представянето на документ, удостоверяващ продължителността на обучението, като основание за изплащане на добавката по чл.27, ал.1 от Правилника. В мотивите на съда е посочено, че разпоредбата в Правилника противоречи на Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за нормативните актове и Конвенцията за правата на хората с увреждания. Също така член 27, ал. 3 от Правилника поставя условие не за отпускане на помощта, а за нейното изплащане, поради което изискването на чл. 27, ал. 3 не може да се въвежда с подзаконов нормативен акт, след като съгласно чл. 42, ал. 3 Закона за интеграция на хората с увреждания Министерският съвет е компетентен да уреди с подзаконов нормативен акт въпросите, свързани с определянето на размера, условията и реда за отпускане, изменение, спиране, прекратяване и възобновяване на добавката, но не и за нейното изплащане. Извън посочената законова делегация и в противоречие с изискванията на закона разпоредбата на чл. 27, ал. 3 от Правилника се предвижда, че добавката за социална интеграция за обучение се изплаща след представянето на документ, удостоверяващ продължителността на обучението.

С Решение № 7706/11.06.2018 г. по административно дело № 4602/2018 г. на Върховния административен съд, Петчленен състав се оставя в сила Решение № 1455/31.01.2018 г. по административно дело №10020/2016 г. по описа на Върховен административен съд, с което се отменят разпоредбите на чл. 24, ал. 2, чл. 25 и чл. 26 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания, с които се определя базата за изчисляване на месечната добавка за социална интеграция, гарантирания минимален доход и размера на месечните добавки за транспортни услуги и ползване на информационни и телекомуникационни услуги.

Според съда обвързването на размера на месечната добавка с гарантирания минимален доход е незаконосъобразно, тъй като водещият критерий според Закона за интеграция на хората с увреждания за определянето на размера ѝ са единствено индивидуалните потребности на хората с увреждания. Това води до унифициране на размера на добавката и създава обективни пречки за осигуряване на социална интеграция на хората с увреждания. Това противоречи както на общите принципи, залегнали в Конвенцията по правата на хората с увреждания, така и чл. 28 от нея, където е посочен достъпа на лицата с увреждания до социална закрила.

Освен противоречията, възникнали от двете решения на Върховния административен съд в нормативната уредба, е необходимо да се синхронизират разпоредбите на Закона за интеграция на хората с увреждания с Правилника за неговото прилагане, които се отнасят до процедурата по издаване на заповедта, с която се определят пределните размери (лимита) на целевите помощи за изработване, покупка или ремонт на помощни средства, приспособления, съоръжения и медицински изделия, като се регламентира, че пределните размери (лимита) на целевите помощи се определят и актуализират със заповед на министъра на труда и социалната политика,

съгласувано с министъра на финансите, министъра на икономиката и министъра на здравеопазването.

С внесеня проектозакон вносителите предвиждат да се регламентира процедурата по представянето на документ, удостоверяващ продължителността на обучението, като основание за изплащане на добавката по чл. 27, ал.1 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания. Ще се въведе и определянето на базата за изчисляване на месечната добавка за социална интеграция според гарантирания минимален доход. Месечната добавка за социална интеграция за транспортни услуги в размер 15% от гарантирания минимален доход се запазва. Месечната добавка за ползване на информационни и телекомуникационни услуги в размер 20% от гарантирания минимален доход също се запазва. С оглед отмяната на общата разпоредба на чл. 24, ал. 2 от Правилника, според която, базата за определяне на месечната добавка за социална интеграция е гарантирания минимален доход, определян от Министерски съвет на основание чл. 12, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане, вносителите предлагат в проектозакона да се уредят и другите видове добавки за социална интеграция, а именно добавки за балнеолечение и/или рехабилитационни услуги, диетично хранене и лекарствени продукти и достъпна информация. Техните размери също ще бъдат запазени.

Към законопроекта вносителите са приложили Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието. От нея е видно, че към 31.12.2017 г. са предоставени месечни добавки за социална интеграция средномесечно на 500 016 лица с увреждания, от които 10 476 за деца.

Към месец май 2018 г. броят на лицата с увреждания, които получават месечната добавка за социална интеграция за транспортни услуги е 497 145 лица, а за информационни и телекомуникационни услуги е 70 608 лица.

Към момента 89 лица получават месечна добавка за социална интеграция за обучение. 157 048 лица не са упражнили своето право за получаване на добавката за обучение.

В Комисията бяха получени становищата на Министерството на труда и социалната политика, Министерството на финансите, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за хората с увреждания, Конфедерацията на труда „Подкрепа“, Асоциация на индустриалния капитал в България. С изключение на последното, в което се правят предложение за нови норми по отношение на интеграционните добавки, всички останали са подкрепящи законопроекта.

В становището на Министерството на труда и социалната политика, което беше представено от министър Бисер Петков се подчертава, че с предложените промени в Закона за интеграция на хората с увреждания ще се уредят по законов ред, възникналите негативни последици от Решения № 7271 от 01.06.2018 г. и № 7706 от 11.06.2018 г. на Върховен административен съд, с които се отменят разпоредбите на чл.

24, ал. 2, чл. 25, чл. 26 и чл. 27, ал. 3 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания.

Освен това с проектозакона ще се преуредят отменените разпоредби на Правилника към действащия закон и същевременно ще се синхронизира нормативната уредба в областта на политиката за интеграция на хората с увреждания. Също така, с проектозакона ще се ограничи рискът от отпадане на хората с трайни увреждания, получаващи месечни добавки за социална интеграция и ще се уреди по-добро регулиране на изискванията за социална интеграция на хората с увреждания и упражняване на техните права. Важно е също, че ще се осигури непрекъсваемост на получаваните до този момент месечни добавки, а също така ще се ограничи рискът от възникване на сериозно социално напрежение.

Становището на омбудсмана госпожа Мая Манолова и представителите на неправителствените организации на хората с увреждания е, че с предложения законопроект няма да се осигурят правата на хората с увреждания по отношение на интеграционните добавки, тъй като, според тях тези текстове са в противоречие с принципите на Конвенцията по правата на хората с увреждания. Те не възприемат хипотезата, че това е временно решение, намерено с цел да не бъдат оцетени хората с увреждания, неполучавайки интеграционните си добавки. Според тях вярното решение е реформиране на цялата система за интеграция на хората с увреждания, но са песимисти, че управляващите ще съумеят да я извършат.

След представянето на законопроекта и мотивите към него, както и на становищата на заинтересованите институции се състоя дискусия, в която взеха участие народните представители: Хасан Адемов, Георги Гьоков, Николай Сираков, Милко Недялков, Весела Лечева, Юлиан Папашимов, Калин Поповски. Повечето от тях са убедени, че със законопроекта се предприемат действия за спешна законодателна регулация, поради създадения правен вакуум. Законодателната промяна е изцяло в интерес на хората с трайни увреждания, които са подали заявления-декларации за отпускане на месечна добавка за социална интеграция след постановените съдебни решения. Още повече, че по информация на Агенцията за социално подпомагане от 12.06.2018 г. са подадени около 11 000 заявления - декларации за получаване на месечна добавка за социална интеграция по отменените правни основания - чл. 25 и чл. 26 от Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания. До приемането на законодателните промени, на тези лица ще бъдат издадени разпоредения за спиране на производството по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Ако законопроектът бъде приет в бърз порядък няма да бъдат застрашени интеграционните социални права на близо 500 000 техни бенифициенти.

След приключване на обсъждането и проведеното гласуване с резултати: **17 гласа „за“, 1 глас „против“ и 1 глас „въздържал се“**,

Комисията по труда, социалната и демографската политика прие следното становище:

Предлага на Народното събрание да подкрепи на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания, № 854-01-59, внесен от Светлана Ангелова, Албена Найденова, Калин Поповски, Юлиан Папашимов, Клавдия Ганчева, Румен Генев, Павел Шопов, Руслан Тошев, Ралица Добрева, Галя Василева, Николай Сираков и Димитър Гечев.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на КТСДП:

Д-Р ХАСАН АДЕМОВ